

In je eigen woorden

Special Edition les 4 'Find It!'

In deze les oefen je:
met het ordenen van je
informatie en het schrijven van
een tekst in je eigen woorden.

FIND IT!

1 Je vragen op volgorde

In les 1 heb je bij opdracht 6 en 7 vragen bedacht over je onderwerp. Deze vragen kun je gebruiken als de hoofdstukken van je werkstuk of project. Maar deze vragen staan waarschijnlijk nog niet in een logische volgorde. Je kunt op verschillende manieren een logische indeling maken, bijvoorbeeld 'van vroeger naar nu'.

Hieronder zie je een voorbeeld over het onderwerp vliegtuigen, ingedeeld van vroeger naar nu:

- 1 Wanneer is het eerste vliegtuig bedacht?
- 2 Wie heeft het eerste vliegtuig bedacht?
- 3 Hoe zag het eerste vliegtuig eruit?
- 4 Hoe snel kon het eerste vliegtuig vliegen?
- 5 Door welke nieuwe uitvindingen werd het vliegtuig steeds sneller?
- 6 Hoe ziet een vliegtuig er tegenwoordig uit?
- 7 Hoe snel kunnen vliegtuigen vliegen?
8. Hoe lang kan een vliegtuig in de lucht blijven zonder te tanken?

★ TIP

Heb je gekozen voor een bijzondere vorm, bijvoorbeeld een reisgids? Kijk dan in een reisgids welke indeling daar gebruikt wordt.

Schrijf nu je eigen vragen in een logische volgorde op.

Jouw vragen in een logische volgorde	Bruikbare informatie gevonden in:
	Schrijf hier de boektitel op, de link naar de site of naar het filmpje

2 Antwoorden op je vragen

In de afgelopen lessen heb je verschillende bruikbare bronnen gevonden over je onderwerp. Tijd dus om te kijken of je met deze bronnen je vragen kunt beantwoorden!

Schrijf achter de vragen in de tabel van opdracht 1, in welke bron of bronnen je het antwoord op deze vraag kunt vinden.

★ TIP

Zijn er vragen bij die je niet kunt beantwoorden met de bronnen die je gevonden hebt? Geen paniek. Je kunt verder gaan zoeken, maar je kunt ook gewoon een nieuwe vraag bedenken die je wel kunt beantwoorden!

★ TIP

Tijdens het zoeken naar de antwoorden op je vragen, kom je vast ook mooie foto's of tekeningen tegen. Noteer waar je ze hebt gevonden of bewaar ze op je computer. Deze kun je wellicht straks ook gebruiken voor je werkstuk of project.

★ TIP

Heb je informatie in een filmpje gevonden? Schrijf bij het filmpje dan ook de tijd op waar het antwoord op je vraag gegeven wordt. Bijvoorbeeld: 1:23 betekent: 1 minuut en 23 seconden. Dan kun je straks tijdens het schrijven het fragment nog eens terugkijken.

3 Sleutelwoorden zoeken

Heb je alle informatie gevonden? Tijd om te gaan schrijven! En om te laten zien dat je begrijpt waar je het over hebt, schrijf je je werkstuk in je eigen woorden. Maar hoe doe je dat? Om een tekst te schrijven in je eigen woorden zoek je eerst de sleutelwoorden in de tekst. Sleutelwoorden zijn de belangrijke woorden.

Onderstreep met potlood de sleutelwoorden in de tekst hieronder. Vergelijk daarna jouw onderstreepte woorden met die van een klasgenoot. Hebben jullie dezelfde sleutelwoorden? Onderstreep nog wat extra woorden of gum wat onderstrepingen uit.

Het land

Meer dan 80 procent van Japan is bedekt met bergen en heuvels. De berg Fuji is de hoogste top met 3776 m hoogte. De berg is een vulkaan die voor het laatst uitbarstte in 1707. Langs de kust, waar rivieren in zee uitkomen, liggen een aantal vlaktes. De hoofdstad Tokio ligt op het eiland Honshu in de Kantovlakte, het meest uitgestrekte laagland van Japan. In Japan liggen weinig meren. Er stromen veel korte rivieren. Alleen de Shinano en de Tone zijn langer dan 300 km.

Bron: Land in zicht Japan, bladzijde 13.

★ TIP

De sleutelwoorden gebruik je bij het schrijven van je eigen tekst. Hoe je dat doet lees je op bladzijde 28 en 29!

4 Synoniemen zoeken

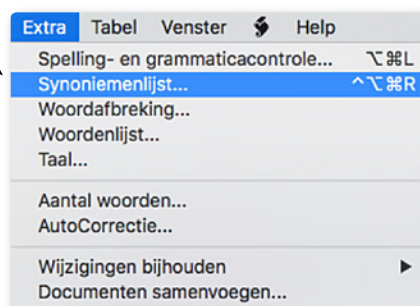
Bij het in je eigen woorden opschrijven is het handig om synoniemen te gebruiken. Met de site synoniemen.net en met Word kun je synoniemen vinden.

Zoek voor vijf sleutelwoorden die te maken hebben met je eigen onderwerp een synoniem en schrijf die hieronder op.

Sleutelwoord	Synoniem

★ TIP

Gebruik de synoniemenlijst in Word. Je selecteert het woord in de tekst waar je een synoniem voor zoekt. Ga daarna met je muis naar: Extra > synoniemenlijst. Er verschijnt een schermplje waarin de synoniemen voor het geselecteerde woord staan.

★ TIP

Op [Synoniemen.net](https://synoniemen.net) vind je allerlei synoniemen. Klik je op Grafische weergave, dan zie je welke woorden met elkaar verbonden zijn. Klik op de woorden die tevoorschijn komen en zo vind je nog meer woorden.

Antwoord opdracht 3

Het land
 Meer dan 80 procent van Japan is bedekt met bergen en heuvels. De berg Fuji is de hoogste top met 3776 m hoogte. De berg is een vulkaan die voor het laatst uitbarstte in 1707. Langs de kust, waar rivieren in zee uitkomen, liggen een aantal vlaktes. De hoofdstad Tokio ligt op het eiland Honshu in de Kantovlakte, het meest uitgestrekte laagland van Japan. In Japan liggen weinig meren. Er stromen veel korte rivieren. Alleen de Shinano en de Tone zijn langer dan 300 km.

JE EIGEN WOORDEN

Het is best lastig is om een tekst uit een bron in je eigen woorden te schrijven! We geven je wat tips over hoe je dit handig kunt aanpakken.

Stap 1 ►

SLEUTELWOORDEN VINDEN

Sleutelwoorden zijn de belangrijke woorden in een tekst. Om sleutelwoorden te vinden, zoek je in elke zin naar woorden waar je 'de' of 'het' voor kan zetten (dat zijn de zelfstandig naamwoorden). Verder kijk je over wie of wat de zin gaat. Je zoekt naar de woorden die je nodig hebt om de tekst te begrijpen. Hieronder zie je een voorbeeld bij een tekst over het poolgebied.

DONKER EN KOUD

De winter op de polen is een verschrikking. Het is er ijskoud en donker. Op het uiterste puntje van de Noordpool gaat de zon op 22 september onder en komt pas weer op 21 maart te voorschijn. Maar dan blijft de zon ook een half jaar lang schijnen. Eigenlijk heb je daar maar één eindeloze nacht en één heel lange dag per jaar. Op de zuidelijkste punt van de aarde is het niet anders. Alleen vallen de jaargetijden daar op de Zuidpool precies andersom. De ijzige duisternis begint er op 21 maart, als het bij ons juist lente wordt. Aan de randen van de polen duurt de poolnacht en pooldag minder lang dan een half jaar. Daar is het wat minder extreem.

Bron: Infoblad van het Wereld Natuur Fonds over pooldieren

DONKER EN KOUD

De winter op de polen is een verschrikking. Het is er ijskoud en donker. Op het uiterste puntje van de Noordpool gaat de zon op 22 september onder en komt pas weer op 21 maart te voorschijn. Maar dan blijft de zon ook een half jaar lang schijnen. Eigenlijk heb je daar maar één eindeloze nacht en één heel lange dag per jaar. Op de zuidelijkste punt van de aarde is het niet anders. Alleen vallen de jaargetijden daar op de Zuidpool precies andersom. De ijzige duisternis begint er op 21 maart, als het bij ons juist lente wordt. Aan de randen van de polen duurt de poolnacht en pooldag minder lang dan een half jaar. Daar is het wat minder extreem.

Stap 2 ►
SAMENVATTEN EN SYNONIEMEN GEBRUIKEN

Als je de sleutelwoorden hebt gevonden herschrijf je de tekst. Zinnen die niet belangrijk zijn, laat je weg. Je gebruikt in ieder geval wel de sleutelwoorden. In plaats van het oorspronkelijke woord, kun je een synoniem gebruiken. Een synoniem is een ander woord met dezelfde betekenis. Een synoniem voor dokter is bijvoorbeeld arts. De tekst over het poolgebied bewerk je dan bijvoorbeeld als volgt:

Op de polen zijn de winters een ramp want het is er ijskoud en donker. De zon gaat op het uiterste puntje van de Noordpool onder op 22 september en verschijnt pas weer op 21 maart. Vanaf die dag blijft de zon een half jaar lang schijnen. Eigenlijk heb je daar maar één eindeloze nacht en één heel lange dag per jaar. Op de zuidelijkste punt van de aarde is het niet anders. Op de Zuidpool vallen de jaargetijden precies omgekeerd. Als het bij ons lente wordt, wordt het daar donker. De poolnacht en pooldag duren aan de randen van de polen korter dan een half jaar. Daar is het wat minder extreem.

Stap 3 ►
SLEUTELWOORDEN VERVANGEN DOOR SYNONIEMEN

Tijdens het herschrijven en samenvatten kun je ook nog synoniemen bedenken voor sleutelwoorden. De tekst over het poolgebied komt er dan bijvoorbeeld zo uit te zien:

Op de Noord- en Zuidpool zijn de winters een ramp want het is er steenkoud en donker. De zon gaat op het puntje van de Noordpool onder op 22 september en verschijnt pas weer op 21 maart. Vanaf die dag blijft de zon zes maanden lang schijnen. Eigenlijk heb je daar maar één eindeloze nacht en één heel lange dag per jaar. Op de zuidelijkste punt van de aarde is het niet anders. Op de Zuidpool vallen de seizoenen precies omgekeerd. Als het bij ons voorjaar wordt, wordt het daar donker. De poolnacht en pooldag duren aan de randen van de polen korter dan een half jaar. Daar is het wat minder extreem.

Je hoeft niet altijd dit stappenplan volledig te volgen. Misschien werken de tips hieronder voor jou ook goed!

TIP (VOOR DE KLETSER)

Lees de tekst en schrijf de sleutelbegrippen – en het liefst ook wat synoniemen – op een briefje. Vertel daarna uit je hoofd (met hulp van het briefje) wat je gelezen hebt. Neem het op met een voice recorder (veel telefoons hebben zo'n app). Luister naar jezelf en schrijf het verhaal op. Maak er dan 'schrijftaal' van door het aan te vullen en te verbeteren.

TIP (VOOR DE KIJKER)

Bedenk hoe je de informatie die je nodig hebt, kunt herkennen. Let op de plaatjes bij de tekst, opvallende woorden en cijfers. Onder welk tussenkopje zal die informatie waarschijnlijk staan? Dwaal met je ogen over de tekst. Heb je het woord gevonden? Lees dan nauwkeurig de tekst. Als je het antwoord niet hebt gevonden, bedenk dan een ander opvallend woord waarnaar je kunt zoeken of lees de hele tekst vanaf het begin.

TIP (VOOR DE LEZER)

Lees de belangrijkste informatie die je gevonden hebt. Schrijf daarna uit je hoofd op wat je nog weet. Vervolgens ga je de tekst verbeteren en aanvullen met informatie uit de verschillende bronnen die je gevonden hebt.